

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220202252
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8220202252.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci navrhovateľky: R.. G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, XXX XX Y., právne zastúpenej: JUDr. Matúš Hrib, advokát, so sídlom Na hradbách, 085 01 Bardejov, proti odporcovi: M. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. M. XXXX/XX, XXX XX Z., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov zo dňa 18.12.2020, č. k. 8C/59/2020 - 75 takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie vo výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti nepríbližovania na určenú vzdialenosť k navrhovateľke.

V prevyšujúcej časti mení uznesenie a ukladá odporcovi, aby písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami nekontaktoval navrhovateľku a jej blízke osoby.

Nepriznáva stranám náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a navrhovateľke právo na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia nepriznal.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. g), h), § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa domáhala, aby súd odporcovi zakázal úplne písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať navrhovateľku a tiež, aby mu zakázal úmyselne sa priblížiť k navrhovateľke na vzdialenosť kratšiu ako 50 metrov. Súd prvej inštancie zistil, že navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť dňa 03.01.2020. Odporca ju mal po predchádzajúcej hádke škrtiť čo odporca poprel a uviedol, že naopak ona mala napadnúť jeho. Z predložených listín ďalej zistil, že správy a telefonáty boli realizované zrejme odporcom a dátum najneskoršej správy je zo dňa 09.09.2020. Súd prvej inštancie nemal pochybnosti o vážnom narušení vzťahov medzi navrhovateľkou a odporcom a o tom, že odporca zvolil prístup, ktorý je ďaleko za tým, čo možno akceptovať alebo ospravedlniť ako reakciu v afekte alebo silnom rozrušení. O tom svedčal výber slov a výrazov, ktoré odporca použil (...skapeš na trati...) ako i to, že pre zobrazenie správ použil funkciu, pomocou ktorej sa správy po uplynutí 10 sekúnd zmazali. Hoci nespochybňoval dôvody návrhu, dospel k záveru, že ku dňu podania návrhu nebola tvrdená ani preukázaná podmienka naliehavosti a trvania protiprávneho správania. K fyzickému napadnutiu malo dôjsť dňa 03.01.2020, teda skoro pred rokom od podania návrhu, správy sú datované do dňa 09.09.2020, t.j. dva mesiace pred podaním návrhu. V návrhu chýbajú tvrdenia o tom, ako sa situácia vyvinula, resp. aké správanie odporcu trvá ku dňu podania návrhu. Neodkladným opatrením nemožno poskytnúť ochranu do budúcnosti, na základe predpokladu alebo odhadu o tom, ako sa odporca bude správať. Ataky odporcu po 09.09.2020 ustali. Z tohto dôvodu návrh zamietol.

3. O trovách konania o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

4. V zákonom stanovenej lehote podala proti uzneseniu odvolanie navrhovateľka. Uviedla, že zásadné a osvedčované skutočnosti sa stali v januári 2020, júni 2020 i v septembri 2020, pričom uviedla len tie najzávažnejšie v samotnej zápisnici z rozvodu je uvedený aj fyzický atak v roku 2019. Z právneho hľadiska nepovažovala za správne, najprv sa nechať napadnúť a až potom byť chránený. Ďalej uviedla, že ide o návalové agresívne ataky odporcu, ktoré plynú buď z jeho aktuálnej prítomnosti na Slovensku, alebo iného podnetu (rozvodové pojednávanie, doručenie rozsudku o rozvode a podávania odvolania odporcom). Pokiaľ je odporca v zahraničí kde dlhodobo pracuje, tak útoky ustanú a nie sú také agresívne. Je možné očakávať, že ďalším momentom ataku bude dlhobojšia prítomnosť odporcu na Slovensku alebo rozsudok odvolacieho súdu. Nesúhlasila s dôvodom zamietnutia návrhu, keďže účelom právnej ochrany je práve predísť atakom a nie na tieto čakať. Dodala, že agresívne správanie a ataky sa rozšírili na ďalších členov rodiny. Namietala, že súd nezohľadnil dátum podania čestných prehlásení členov rodiny z ktorých plynie, že tieto boli poskytnuté bezprostredne pred poskytnutím návrhu. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil, návrhu v celom rozsahu vyhovel a priznal navrhovateľke nárok na náhradu konania vrátane trov odvolacieho konania proti odporcovi v rozsahu 100 %.

5. Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie, osobou oprávnenou (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je z časti dôvodné.

7. Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. g) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

11. Podstatou inštitútu neodkladného opatrenia je urýchlená ochrana ohrozených alebo porušených práv, ktorú súd poskytuje na základe zjednodušeného a urýchleného procesného postupu. Účelom neodkladného opatrenia je totiž okamžite vytvoriť stav, kedy k porušovaniu alebo ohrozeniu práv strany, ktorá súdnu ochranu požaduje, nebude dochádzať. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je potrebné, aby strana predložila dôkazy, ktoré by s istotou preukázali ohrozenosť jej práva, postačuje predložiť aspoň také dôkazy, ktoré by jej právo a ohrozenie tohto práva alebo výkonu rozhodnutia aspoň osvedčovali a jej tvrdenia aspoň spravdepodobňovali. Všeobecný súd neodkladným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje (IV. ÚS 257/2010).

12. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je zjavné, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností preukazujúcich nutnosť (naliehavosť) bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami.

13. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (§ 326 ods. 1 CSP). Samotná lehota na rozhodnutie indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv.

14. Dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana musí byť hodnoverne osvedčená (ust. § 132 CSP) a nie dokázaná. Podľa Najvyššieho súdu SR platí, že za pojem osvedčovanie nie je možné považovať dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Neodkladné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu.

16. Pokiaľ ide o časť návrhu, ktorým sa navrhovateľka domáhala, aby súd zakázal odporcovi sa k nej priblížiť na vzdialenosť kratšiu než 50 m, súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa (úplne) správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, vykonal primerané dokazovanie s ohľadom na vyššie uvedený výklad problematiky neodkladných opatrení, správne zistil skutkový stav, v intenciách platnej právnej úpravy vyvodil z neho i správne právne závery. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v predmetnej veci žalobkyňa neosvedčila naliehavosť a trvanie protiprávneho stavu keďže fyzickému útoku na navrhovateľku malo dôjsť ešte dňa 03.01.2020, t. j. takmer rok pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ani odvolací súd nie je toho názoru, že existuje naliehavá potreba nariadenia neodkladného opatrenia. Obmedziť osobnú slobodu pohybu odporcu v tomto prípade by nebolo v súlade so zásadou proporcionality.

17. Navrhovateľka sa domáhala uloženia povinnosti odporcovi nepribližovať sa k nej na 50 metrov z dôvodu obavy navrhovateľky z možného ataku odporcu. Predpokladom vydania takéhoto neodkladného opatrenia je osvedčenie, že je daný nárok navrhovateľky, ktorému sa má poskytnúť ochrana a vzhľadom na okolnosti prípadu je tu nebezpečenstvo ujmy, ak sa konkrétnej osobe, ktorá je podozrivá z násillia voči navrhovateľke nezakáže priblíženie sa k nej. Okrem zákonných predpokladov upravených v ustanoveniach CSP sa treba zamerať na to, že násillie musí byť dlhodobé, musí mať stúpajúcu tendenciu a musí byť charakterizované úmyslom. Postačuje už ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násillia sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

18. Je zrejmé, že navrhovateľka sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti, pričom odporca dlhodobo pracuje v zahraničí. Ďalšie prípady napadnutia navrhovateľka neuviedla. Uvedené nepodporuje záver, že potreba úpravy pomerov v tejto časti je naliehavá.

19. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že pri rozhodnutí o odvolaní sa striktnie pridržiaval pravidla, že súdy pri nariaďovaní neodkladných opatrení musia vziať na zreteľ fakticitu javu, proporcionality následku a príčiny jeho vzniku.

20. S ohľadom na uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v tejto časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

21. Pokiaľ však ide o časť návrhu, ktorým sa navrhovateľka domáhala aby súd zakázal odporcovi písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami ju kontaktovať, považoval odvolací súd odvolacie námietky navrhovateľky za dôvodné.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že odporca pravidelne kontaktuje navrhovateľku, a to najmä v neskorých večerných a nočných hodinách, vyvoláva jej v krátkych intervaloch za sebou aj napriek tomu, že navrhovateľka jeho hovory neprijíma, pričom textové správy zasielané odporcom navrhovateľke majú

výhražný charakter (napr. „skapeš na trati, budeš pozeráť, čo sa deje okolo teba...Toto ti sľubujem a prisahám“). Z obsahu textových správ vyplýva to, že odporca v nočných hodinách kontaktuje aj rodinu navrhovateľky (napr. „budem volať o polnoci, koho prvého brata alebo mamku ???“, ďalej „pozri zobudím tvoju matku, zavolám jej“, „Pozeraj ako budím tvoju MATKU“.) Brat navrhovateľky R.. G. B. v čestnom prehlásení uviedol, že odporca ho kontaktoval množstvom sms správ, telefonicky a kontaktoval aj iné osoby v ich rodine. O. navrhovateľky W.. R. B. v čestnom prehlásení uviedla, že aj ju odporca kontaktoval množstvom správ elektronickou komunikáciou a napokon po zablokovaní odporcu na sociálnych sieťach ju kontaktoval pomocou sms správ a snažil sa ju a jej svorku očierniť. Posledná textová správa adresovaná navrhovateľke je zo dňa 09.09.2020. Záver súdu prvej inštancie, že v tomto prípade nie splnená podmienka naliehavosti nebol správny. Pokiaľ ide o podmienku naliehavosti, je odvolací súd toho názoru, že podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dva mesiace od doručenia poslednej textovej správy je akceptovateľné. Konanie odporcu je dlhodobé, má stupňujúcu sa tendenciu, používa výhražne slová, ktoré musia nepochybne negatívne vplyvať na psychiku navrhovateľky a členov jej rodiny.

23. Keďže boli naplnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k návrhu, aby súd odporcovi zakázal písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať navrhovateľku odvolací súd v zmysle ust. § 388 CSP zmenil rozhodnutie v napadnutom rozsahu tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia.

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 396 ods. 1, 2 CSP. Keďže v konaní boli čiastočne úspešní aj odporca aj navrhovateľka, odvolací súd nepriznal náhradu trov konania žiadnej zo strán.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).